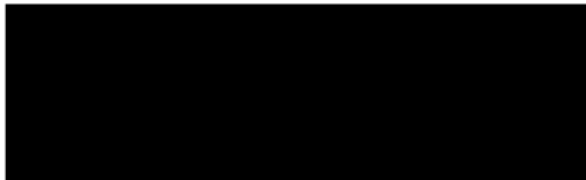

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 22 grudnia 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję numer 1218/2025
Znak sprawy: DPL2.056.18.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję numer 1218/2025 w sprawie zwiększenia inwestycji w gminach, zminimalizowania deficytu i zadłużeń gmin, a tym samym długu publicznego

w związku z petycją z 21 października 2025 r. w sprawie zwiększenia inwestycji w gminach, zminimalizowania deficytu i zadłużeń gmin, a tym samym długu publicznego, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹ oraz uwzględniając przepisy ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych², uprzejmie informuję.

W petycji przedstawiona została propozycja wprowadzenia uprawnienia dla rady gminy do nakładania obowiązku wpłacania podatku od nieruchomości od budynków i od gruntów ze wskazaną częstotliwością tj. : co pół roku, co kwartał albo co miesiąc - w wysokości obliczonej na dany rok podatkowy. Celem rozwiązania jest zwiększenie dochodów gminy w celu pokrycia kosztów inwestycji i niezadłużania się.

Odnosząc się do powyższej propozycji wskazać należy, że w myśl art. 217 Konstytucji RP nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Przepis ten wyraża zasadę wyłączności ustawowej w prawie daninowym i chroni podatników przed dowolnością w zakresie

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870

² ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707), dalej: upol

kształtowania ich obowiązków w procesie stosowania prawa podatkowego, w tym poprzez wskazanie, jakie elementy konstrukcji podatku powinny znaleźć się w ustawie; jednym z tych elementów są stawki podatkowe.

W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych stawki podatku od nieruchomości od gruntów oraz od budynków określone są odpowiednio w art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Są to maksymalne roczne stawki tego podatku.

Przyjęcie proponowanego rozwiązania oznaczałoby naruszenie art. 217 Konstytucji RP i wyrażonej w nim zasady ustawowej wyłączności w przedmiocie tworzenia prawa podatkowego, gdyż prowadziłoby do sytuacji, w której nakładanie podatku od nieruchomości odbywałoby się w drodze uchwały rady gminy, a nie w drodze ustawy.

Byłoby to sprzeczne również z art. 168 Konstytucji RP, który nakazuje, aby jednostki samorządu terytorialnego ustalały wysokość podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie. Przedstawiona propozycja natomiast spowodowałaby, że roczne stawki podatku od nieruchomości wynikające z uchwały rady gminy wielokrotnie przekroczyłyby wysokość stawek maksymalnych, wynikających z ustawy³.

Proponowane rozwiązanie doprowadziłoby ponadto do nierównego traktowania podatników podatku od nieruchomości, gdyż dotyczy tylko osób fizycznych, które dziś płacą podatek w 4 ratach, natomiast obciążenia osób prawnych z tytułu tego podatku pozostałyby na dotychczasowym poziomie.

Propozycja skutkowałaby znacznym obciążeniem fiskalnym podatników – osób fizycznych z tytułu podatku od nieruchomości, zwiększając jego wysokość w jednym z wariantów nawet o ponad 1000% w skali roku. Rozwiązanie to byłoby zatem niezgodne z wyrażonymi w art. 2 Konstytucji RP wartościami demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Biorąc pod uwagę wskazany w petycji cel wprowadzenia proponowanych rozwiązań, należy zauważyć, że mieszkańcy gminy mają możliwość zwiększenia dochodów gminy w drodze samoopodatkowania na cele publiczne mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy, w tym również w celu pokrycia kosztów inwestycji w gminie. W tym celu niezbędne jest przeprowadzenie referendum⁴.

Sumując, zawiadamiam, że z uwagi na niezgodność z Konstytucją RP, proponowane rozwiązanie nie może zostać uwzględnione.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Monika Derejko-Kotowska

Dyrektor

Departament Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu

Terytorialnego

w Ministerstwie Finansów

³ art. 5 ust. 1 upol

⁴ art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 741).